

- Tumefikia kipindi cha kilele cha miaka saba ya Dhiki, wakati wa taabu ya Yakobo
 - Mungu anamimina ghadhabu yake katika mfululizo wa hukumu za mwisho za mabakuli kabla ya kuja kwa Kristo mara ya pili
 - Hukumu sita kati ya saba tayari zimekuja duniani
 - Hukumu tano za kwanza zilisababisha uharibifu mkubwa kiasi kwamba maisha duniani karibu hayavumiliki, hivyo mwisho lazima uje haraka.
 - Hukumu mbili za mwisho zinaanzisha mfululizo tata wa matukio ambayo kwa pamoja yanajulikana kama vita vya Har-Magedoni
 - Katika Sura ya 16 tunapata muhtasari wa hukumu saba na hatua za kwanza za vita hivi
 - Wiki iliyopita tulijifunza awamu ya kwanza ambapo Bwana anakausha maji ya mto Frati mashariki mwa Yerusalemu karibu na Babeli
 - Kwa kufanya hivyo, Bwana anafungua njia kwa majeshi ya Mpinga Kristo kushambulia Yerusalemu na Wayahudi ambao bado wanaishi huko.
 - Bwana anamchochea Shetani kuanzisha shambulio hili kwa kuondoa vyanzo vyote vya maji safi duniani na kufanya maisha endelevu yasiwezekane.
 - Kwa hivyo kwa muda kuisha na Shetani akijua kwamba kurudi kwa Kristo kumekaribia, anamfanya Mpinga Kristo alete majeshi yake Israeli.
 - Mpinga Kristo anaelekea magharibi kuelekea Bonde la Yezreeli, karibu na mahali panapoitwa Har-Megiddo, ambapo tunapata Har-Magedoni.
 - Jukwaa sasa limewekwa kwa ajili ya vita kuu kati ya mema na mabaya, na pamoja nayo mwisho wa Dhiki na wakati huu unakuja.
- Kwa hiyo Bwana anaelekeza matendo ya adui kama vipande kwenye ubao wa chesi akifikisha kila kitu kwenye mwisho wake uliopangwa
 - Hilo linatuleta kwenye hukumu ya mwisho ya mabakuli mwishoni mwa Sura ya 16
 - Hukumu hii inalenga anguko la jiji kubwa, na anguko hilo ndilo tukio muhimu zaidi katika Dhiki
 - Kwa kweli, hukumu hii moja ni ya muhimu sana kiasi kwamba inaelezewa kwa undani zaidi katika Sura za 17 na 18.
 - Hukumu hiyo ni hatua inayofuata ya vita vya Har-Magedoni

Ufu. 16:17 Na huyo wa saba akalimimina bakuli lake juu ya anga. Sauti kuu ikatoka katika hekalu, katika kile kiti cha enzi, ikisema, Imekwisha kuwa.

Ufunuo 16:18 Pakawa na umeme na sauti na radi; na palikuwa na tetemeko la nchi kubwa, ambalo tangu wanadamu kuwako juu ya nchi hapajawa namna ile, jinsi lilivyokuwa kubwa tetemeko hilo.

Ufunuo 16:19 Na mji ule mkuu ukagawanyika katika mafungu matatu, na miji ya mataifa ikaanguka; na Babeli ule mkuu ukakumbukwa mbele za Mungu, kupewa kikombe cha mvinyo ya ghadhabu ya hasira yake.

Ufunuo 16:20 Kila kisiwa kikakimbia, wala milima haikuonekana tena.

Ufunuo 16:21 Na mvua ya mawe kubwa sana, ya mawe mazito kama talanta, ikashuka kutoka mbinguni juu ya wanadamu. Wanadamu wakamtukana Mungu kwa sababu ya lile pigo la mvua ya mawe; kwa maana pigo lake ni kubwa mno.

- Hukumu ya bakuli la mwisho inamwagwa hewani, kana kwamba ghadhabu ya Mungu inaifunika sayari nzima kama blanketi.
 - Angahewa ya dunia yetu ni bahari inayoizunguka sayari
 - Na kama vile hukumu za mabakuli zilizopita zilivyomiminwa kwenye vyanzo vya maji, vivyo hivyo hukumu hii imemiminwa kwenye bahari ya hewa.
 - Ni kama rangi inayomiminwa ndani ya bwawa na kuchanganyika kikamilifu, ikisambaza ghadhabu katika kila sehemu ya bwawa.
 - Kwa hiyo ghadhabu ya Mungu inaenea kila mahali duniani
 - Na hukumu hii inasababisha tetemeko la ardhi linaloleta uharibifu wa kipekee, tofauti na tetemeko lolote lililowahi kutokea hapo awali.
 - Uharibifu lazima uwe sawa na gharika ya Nuhu isipokuwa bila maji
 - Milima imetoweka, visiwa vimetoweka, na hata mabara yamepasuka
 - Milima na visiwa ni kitu kimoja (kwa maana fulani), kijiografia
 - Kisiwa ni kilele cha mlima kinachoinuka kutoka baharini
 - Kwa hiyo hitimisho la kimantiki ni kwamba safu za milima - ardhini na baharini - huzama chini kwenye ganda la dunia
 - Na chochote kilichojengwa juu ya mlima kingetoweka... na miji iliyojengwa tambarare pekee ndiyo ingebaki, na hata hiyo nayo ingesawazishwa.
- Kisha hukumu hii ya mwisho inapokuja, sauti kutoka hekaluni inasema “Imekwisha”
 - Neno la Kigiriki linalomaanisha kufanyika linaweza pia kumaanisha kukamilika
 - Inamaanisha kwamba ghadhabu ya Mungu na makusudi yake katika Dhiki ingefikia kikomo kwa bakuli hili la mwisho

Ufunuo 15:1 Kisha nikaona ishara nyingine katika mbingu, iliyo kubwa, na ya ajabu; malaika saba wenye mapigo saba ya mwisho; maana katika hayo ghadhabu ya Mungu imetimia.

- Kama ilivyoahidiwa, hukumu hizi huleta mwisho wa ghadhabu ya Mungu
- Kumbuka pia, Yesu alipomaliza kazi ya ukombozi, alitangaza kwamba imekwisha pia.

Yohana 19:30 Basi Yesu alipokwisha kuipokea ile siki, alisema, Imekwisha. Akainama kichwa, akaisalimu roho yake.

- Msalabani, Yesu alijitwika ghadhabu ya Mungu kwa ajili yetu

- Na mara tu alipopokea ghadhabu ya Mungu kwa ajili ya dhambi, alitangaza kwamba ghadhabu ya Mungu dhidi ya wateule imekwisha.
- Kwa hiyo ghadhabu ya Mungu itamwagwa dhidi ya dhambi zote
 - Itamwagwa juu ya wale watakaobeba wenyewe ghadhabu ya Mungu.
 - Au ilimwagwa juu ya Yesu aliyeichukua ghadhabu hiyo kwa niaba yetu

Yohana 3:36 Amwaminiye Mwana ana uzima wa milele; asiyemwamini Mwana hataona uzima, bali ghadhabu ya Mungu inamkalialia.

- Hatimaye, mvua ya mawe ili kukomesha mvua zote za mawe inaikumba dunia
 - Kisha mvua ya mawe huleta mvua ya mawe ya pauni 100 (Kg 45.4) yakidondoka duniani kote
 - Tunapofikiria mvua ya mawe, tunafikiria barafu, ambayo ingekuwa mbaya vya kutosha
 - Lakini Biblia inapozungumzia mvua ya mawe, inamaanisha mawe yanayoanguka kutoka angani.
 - Mungu anaangamiza dunia kwa mawe ya pauni 100 yanayodondoka, bila kuacha lolote, na kusababisha uharibifu kamili wa kila kitu kilichojengwa na mwanadamu.
 - Kwa kuwa hukumu hii inaonekana wazi kuwa imeletwa kutoka Mbinguni, watu duniani wanatambua kwamba hii ni tendo lingine la Mungu.
 - Nani asingeweza kutambua hili kama kazi ya Mungu?
 - Hata hivyo, kwa kujibu, wanalikufuru Jina Lake
 - Kwa hiyo kusudi la Mungu ni nini katika majanga haya mabaya? Katika mstari wa 19, tunaambiwa miji yote ya mataifa inaanguka
 - Neno la Kigiriki kwa mataifa, *ethnos*, linaweza pia kutafsiriwa kuwa Mataifa
 - Mataifa yote isipokuwa Israeli, kwa ufafanuzi, ni Mataifa
 - Kwa hiyo, "miji yote ya mataifa" inamaanisha miji yote ya Mataifa
 - Kwa hiyo, kusudi la hukumu ya bakuli la saba lilikuwa ni kuangamiza miji yote ya Mataifa popote duniani.
 - Ni Yerusalemu pekee iliyotengwa katika hukumu hizi
 - Na kwa kuwa Yerusalemu imesimama juu ya mlima, tunaweza kudhani kwamba mlima huo bado upo pale pia
 - Kwa hiyo Bwana ameweka wazi kabisa ni mji gani anaoupendelea
 - Yerusalemu peke yake inabaki bila kuharibiwa na inainuka juu ya miji yote mingine, kwa maana halisi ikiwa kilele cha juu zaidi duniani kote.
- Lakini kuna mji mmoja wa Mataifa uliobaki duniani, angalau kwa kiwango fulani
 - Katika mstari wa 19 tunaambiwa "mji mkuu" uligawanywa katika sehemu tatu
 - Kwa mtazamo wa kwanza, tunadhania kwamba neno "mji mkuu" linarejelea

Yerusalemu

- Lakini tunapofuata sheria zetu za kutafsiri alama tunapata jibu tofauti
- Neno "mji mkuu" linaonekana katika mistari minane tu katika Biblia yote, yote katika Ufunuo
 - Na katika kila kisa, neno hilo linarejelea sehemu moja: Babeli
 - Kwa mfano, tukiruka mbele hadi Sura ya 18 tunapata mojawapo ya matukio hayo manane:

Ufunuo 18:21 Na malaika mmoja mwenye nguvu akainua jiwe, kama jiwe kubwa la kusagia, akalitupa katika bahari, akisema, Kama hivi, kwa nguvu nyingi, utatupwa Babeli, mji ule mkuu, wala hautaonekana tena kabisa.

- Mojawapo ya marejeo nane ya “mji mkuu” katika Ufunuo yalitokea katika Sura ya 11

Ufunuo 11:8 Na mizoga yao itakuwa katika njia ya mji ule mkuu, uitwao kwa jinsi ya roho Sodoma, na Misri, tena ni hapo Bwana wao aliposulubiwa.

- Tunajua kwamba mstari huo ulikuwa ukielezea Yerusalemu
 - Lakini neno "mji mkuu" lilikuwa likitumika katika mstari huo pia kama marejeo ya Babeli
- Angalia Yerusalemu inaelezewa kwa jumla ya njia nne katika mstari huo
 - Inaitwa mji mkuu, Sodoma, Misri, na mahali ambapo Yesu alisulubiwa
 - Maelezo ya mwisho kati ya hayo manne yanatuambia waziwazi kwamba jiji linalozungumziwa ni Yerusalemu
- Kwa hiyo, marejeo matatu ya kwanza yote ni ya mafumbo (yanayotumia maneno ya kuficha au kudokeza).
 - Yerusalemu ni *kama* mji mkuu, Babeli, na *kama* Sodoma *na* Misri
 - Kila moja ya maeneo haya matatu yanajulikana kwa dhambi kubwa na uasi dhidi ya Mungu, na ndivyo itakavyokuwa hali ya Yerusalemu siku hiyo.
- Kwa hiyo neno "mji mkuu" daima hurejelea Babeli, na mji huu sasa utakuwa kiini cha hadithi yetu kwa sura mbili.
 - Katika mstari wa 19 tunaambiwa kwamba Babeli sasa inapokea kikombe cha divai ya ghadhabu ya Mungu.
 - Bakuli na vikombe hutumika sana katika Maandiko Matakatifu kama ishara
 - Huhifadhi ghadhabu ya Mungu kwa wakati wa baadaye, wakati itakapomiminwa juu ya wale wanaostahili ghadhabu ya Mungu.
 - Hii sasa ndiyo hatima ya Babeli. Lakini wazo au dhana ya Babeli ni tata, ndiyo maana inahitaji sura mbili kuelezea kuangamizwa kwake..
 - Kuharibiwa (kuangamizwa) kwa Babeli ni mojawapo ya mada kuu mbili za

Biblia (mada nyingine kuu ikiwa ni ukombozi kupitia Kristo)

- Mada hizi mbili zinapingana katika Maandiko yote
- Babeli ndiye adui dhidi ya Kristo ambaye ni shujaa katika hadithi hiyo.
- Lakini kama vile utambulisho wa Yesu ulivyofunuliwa polepole kwa hatua mbalimbali katika Maandiko, ndivyo pia Babeli anavyofunuliwa polepole.
 - Neno Babeli katika maandiko lina maana nyingi
 - Kwa kweli, Babeli inawakilisha dhana tano zinazohusiana katika Biblia
- Kwanza, Babeli ni makao ya dhambi, kwa sababu ndiko kulikokuwa mahali pa Bustani ya Edeni katika eneo la Iraq ya sasa.”

[Mwa. 2:10](#) **Ukatoka mto katika Edeni wa kuitilia bustani maji, na kutokea hapo ukagawanyika kuwa vichwa vinne.**

[Mwa. 2:11](#) **Jina la wa kwanza ni Pishoni; ndio unaozunguka nchi yote ya Havila, ambako kuna dhahabu;**

[Mwa. 2:12](#) **na dhahabu ya nchi ile ni njema; huko kuna bedola, na vito shoham.**

[Mwa. 2:13](#) **Na jina la mto wa pili ni Gihoni; ndio unaozunguka nchi yote ya Kushi.**

[Mwa. 2:14](#) **Na jina la mto wa tatu ni Hidekeli; ndio unaopita mbele ya Ashuru. Na mto wa nne ni Frati.**

- Bustani ya Edeni ilikuwa mahali ambapo shambulio la awali la Shetani dhidi ya Mungu lilitendeka.
 - Baada ya Shetani kuanguka Mbinguni, aliondolewa katika nafasi yake katika hema la Mbinguni
 - Baadaye, wivu wa Shetani kuhusu kuumbwa kwa Mwanamume na Mwanamke ulimfanya Shetani amshambulie Adamu na kuwaingiza wanadamu katika dhambi
 - Hapo Shetani alipata mamlaka juu ya dunia, baada ya kuichukua kutoka kwa Adamu wakati Adamu alipomtii badala ya Mungu.
 - Kwa hiyo Babeli ni mahali pa mwanzo wa dhambi duniani na mwanzo wa vita vyake na Mungu juu ya udhibiti wa dunia.
- Milele yote, Babeli imekuwa eneo la makazi ya Shetani, ngome yake
 - Leo, eneo hili linaendelea kulindwa sana na Shetani na nguvu zake za giza
 - Shughuli za mapepo zinaonekana kuwa na nguvu sana katika maeneo haya leo pia
 - Kwa hiyo unaposikia neno Babeli, unapaswa kufikiria kuhusu makao ya Shetani na dhambi
- Pili, Babeli ilikuwa chanzo cha ibada ya sanamu duniani
 - Mwanzo 11 inasimulia jinsi watu walivyokusanyika Babeli chini ya uongozi wa mtu aliyeitwa Nimrodi
 - Nimrodi alikuwa mpinga Kristo wa siku zake, na hadithi yake hata hutumika kama picha ya Mpinga Kristo.

- Nimrodi alikuwa kiongozi mwenye nguvu zote duniani wa kila mtu wakati huo
- Anatoa wito wa aina mpya ya ibada, ile inayowaongoza wanadamu katika mradi wa kujenga mnara utakaofika mbinguni.
- Ingawa lengo hilo linaweza kuonekana kama upumbavu, kwa kweli lilikuwa hatari sana, kwa sababu mnara wa Babeli ulikuwa mwanzo wa ibada ya sanamu miongoni mwa wanadamu.
 - Mnara huo ulikuwa dini ya kwanza ya uongo
 - Na kama dini zote, ilijaribu kuchukua nafasi ya utii kwa Mungu kwa njia iliyotengenezwa na mwanadamu ya kufika Mbinguni.
 - Katika kisa hicho cha kwanza, jaribio lao la kufika mbinguni lilikuwa la kweli kwa kutumia mnara wa matofali ya matope.
- Lakini nyuma ya tendo lao la kipumbavu kulikuwa na mioyo iliyoamini kwa mara ya kwanza kwamba inawezekana kujipatia njia ya kumfikia Mungu.
 - Kujengwa kwa mnara huko Babeli hakukuwa bahati mbaya...unafikiri ni nani alikuwa nyuma ya wazo hili? Shetani
 - Shetani alimtumia Nimrodi kuanzisha mawazo kwamba wanadamu wangeweza kujiamulia njia yao wenyewe ya kufika Mbinguni
- Bwana alijibu kwa kuwatawanya watu, lugha ya kuchanganya ili kuhakikisha uasi kama huo wa duniani kote ungekuwa mgumu zaidi katika siku zijazo.
 - Tangu wakati huo, lugha zimewatenganisha watu na kupigana badala ya kupanga dhidi ya Mungu
 - Hadi hivi karibuni, wakati utamaduni wa Magharibi na intaneti umeanza kuunganisha dunia chini ya lugha ya pamoja.
 - Kwa hiyo ulimwengu unaposhinda kizuizi cha lugha, uasi mpya wa duniani kote dhidi ya Mungu unawezekana tena
 - Kwa hiyo unaposikia neno Babeli, tunahitaji kufikiria "chanzo cha ibada ya sanamu"
- Tatu, Babeli ni ufalme wa kwanza wa Mataifa kushinda taifa la Israeli na jiji la Yerusalemu
 - Kabla ya Nebukadneza, hakuna taifa la Mataifa lililowahi kufanikiwa kuwashinda watu wa Mungu
 - Mungu aliruhusu Babeli kushinda Israeli kama sehemu ya mpango wake wa kuwaadhibu watu wake kwa ajili ya dhambi zao
 - Na kwa njia hiyo, Babeli inakuwa taifa la kwanza kudhibiti Israeli wakati wa Enzi ya Mataifa
 - Na kama tulivyojifunza katika Danieli, mtu aliyekuwa mkuu wa Babeli, Nebukadreza, pia ni picha ya mpinga Kristo.
 - Mungu aliruhusu Babeli kushinda Israeli, lakini pia aliahidi hatimaye kuiadhibu Babeli kwa ukatili wao dhidi ya Israeli

Yer. 51:24 Nami nitamlipa Babeli, na wote wakaa ndani ya Ukaldayo, mabaya yao yote, waliyoyatenda katika Sayuni mbele ya macho yenu, asema BWANA.

- Na nyakati za Mataifa zitaishakwa namna ile ile
 - Mtawala mmoja wa Mataifa akitawala ulimwengu mzima na kuwatesa Israeli, akitawala Yerusalemu na Babeli
- Huu utakuwa ufalme wa Mpinga Kristo na kama Babeli ya kwanza, Babeli hii ya mwisho itatumiwa na Mungu kuwaadhibu watu wake
 - Lakini kama Mungu alivyoahidi, adhabu hiyo haitawaangamiza Israeli.
 - Kwa hiyo tunaposikia neno Babeli, tunahitaji kufikiria "chombo cha Mungu cha kuadhibu Israeli"
- Nne, Babeli inakuwa kiti cha mamlaka cha Mpinga Kristo wakati wa Dhiki Kuu
 - Watafsiri wengine wanashindana kuamua kama Babeli inayozungumziwa katika Ufunuo inahusu mji wa kihistoria au ni alama ya Shetani.
 - Lakini Maandiko yanaweka wazi kwamba Babeli katika Ufunuo ni mahali halisi na ishara ya Biblia.
 - Tayari tumeona katika Ufunuo 16 kwamba Mpinga Kristo anaishi katika Babeli ya kijiografia karibu na mto Frati.
 - Mto Frati unapokauka, inakuwa fursa kwa Mpinga Kristo kuleta majeshi ya dunia kwa Israeli
 - Pia, hukumu ya bakuli la saba ilitangaza kwamba jiji kubwa, ambalo sikuzote ni Babeli, lingeharibiwa kama miji mingine ya Mataifa.
 - Tena, uharibifu wa mji wa Babeli unatajwa kwa sababu mji umekuwa kitovu cha mamlaka tena.
 - Mpinga Kristo anahamisha kiti cha mamlaka cha dunia hadi Babeli wakati wa Dhiki kuu wakati ambapo anakaa ndani ya Shetani.
 - Na hilo linaeleweka, kwa kuwa tunajua makao ya Shetani yamekuwa Mesopotamia siku zote
 - Kwa hiyo, kwa kawaida, alianzisha serikali ya dunia nzima katika jiji hilo.
 - Kwa hiyo tunaposikia neno Babeli, tunahitaji kufikiria "kiti cha mamlaka katika siku za mwisho"
- Hatimaye, kwa sababu Babeli ni makao ya Baba wa Uongo na kiti cha mamlaka cha Mpinga Kristo wakati wa Dhiki, mji huo unawakilisha dini ya uongo kwa ujumla.
 - Babeli haiwakilishi dini moja maalum ya uongo bali mifumo yote ya kidini ya uongo ambayo Shetani amewahi kuibuni
 - Kwa kweli, kuna mifumo miwili tu ya kidini duniani
 - Mojawapo ni njia ya Mungu inayopatikana kupitia ahadi Zake zilizomo katika neno Lake na kupitia imani yetu katika kazi ya Kristo.
 - Kila kitu kingine ni Babeli

- Dini bandia ya adui iliyoanzia Bustani, ikajengeka huko Babeli, na hatimaye ikazaa idadi isiyo hesabika ya watoto wa uongo.
 - Tunaona leo aina nyingi za dini, jambo linalothibitisha kuenea kwa uongo wa adui.
- Kuanzisha dini nyingi za uongo kunamnufaisha Shetani kwa njia mbili
 - Kwanza, huficha ukweli, na kusababisha mkanganyiko na kufanya iwe vigumu kwa mtu kupata ukweli
 - Na pili, inaendeleza hadithi kwamba kuna barabara nyingi za kwenda mbinguni, hiyo dini zote zinaonekana kuwa sawa
 - Kwa hiyo tunaposikia neno Babeli, tunahitaji kufikiria "dini zote za uongo"
- Kwa kuyaweka haya yote pamoja, tunaona kwamba Babeli ni mahali halisi, pa kimwili pa umuhimu katika nyakati za mwisho na kiti cha nguvu za kiroho katika Maandiko.
 - Ni mahali halisi ambapo dhambi ilianza, na makao ya kiroho ya Shetani na uasi
 - Ilikuwa ndio mwanzo wa ibada ya sanamu, na chanzo cha chuki na ukandamizaji wote dhidi ya watu wa Mungu katika Enzi ya Mataifa
 - Babeli inawakilisha dini zote za uongo za Shetani na uharibifu usioelezeka ambao umefanywa kwa milenia
 - Kwa hiyo Babeli inakuwa mwakilishi wa kila kitu alichonacho Shetani na yote anayofanya ili kudhoofisha ukweli na kumpinga Mungu
 - Kama vile maeneo mengine kama Sodoma au Las Vegas yanavyowakilisha maana fulani, neno Babeli pia limejaa maana.
 - Na kama vile Babeli ilivyo mtoto wa Shetani na uovu, vivyo hivyo Yerusalemu inaashiria kinyume chake: ni mji wa Mungu na mahali pa ukombozi.
 - Yerusalemu ni makao ya Mungu, mji mkuu wa watu wake na mahali pa dhabihu ya Kristo
 - Itakuwa makao makuu ya serikali ya Kristo na kitovu cha ulimwengu katika Ufalme
 - Kwa hiyo kama vile Babeli ilivyo kwa Shetani, ndivyo Yerusalemu ilivyo kwa Yesu
- Kwa hiyo, Babeli na Yerusalemu daima hupingana katika Maandiko yote, ingawa uhusiano huo mara nyingi ni gumu kuonekana.
 - Kwa ujumla, huonyeshwa kwa urahisi katika mwelekeo mkuu badala ya majina maalum
 - Babeli iko mashariki mwa Yerusalemu, na hivyo mwelekeo wa mashariki unaashiria uovu
 - Vile vile, Yerusalemu iko magharibi, na hivyo kuhamia magharibi ni picha ya kuhama kutoka kwenye uovu na kuelekea kwa Bwana.
 - Kwa mfano, baada ya Adamu kuumbwa, Bwana alimweka katika Bustani iliyoko upande wa mashariki, ikionyesha Adamu akisogea kuelekea kwenye dhambi.
 - Baadaye, Kaini alitumwa kwenda mashariki baada ya kumuua Habili

- Kisha Ibrahimu alitumwa kutoka Uru upande wa mashariki hadi Nchi ya Ahadi upande wa magharibi, ikiashiria kuhama kwake kutoka upagani hadi imani.
 - Hata Yesu alihama kutoka magharibi mwa Yordani kuelekea mashariki ili kukutana na Shetani katika majaribu Yake jangwani.
- Na mpangilio huu hutokea mara kwa mara, huku wahusika wakielekea mashariki au magharibi wakionyesha mabadiliko ya kiroho pia.
 - Na sasa katika mwisho huu wa kilele wa Enzi ya Mataifa, mfano umekuwa halisi
 - Ambapo hapo awali Babeli na Yerusalemu ziliwakilisha mgawanyiko wa uovu dhidi ya wema, sasa zimekuwa uwanja halisi wa vita
- Miji miwili pekee iliyobaki imesimama mwishoni mwa enzi hii ni Babeli na Yerusalemu
 - Bwana ameweka mwelekeo wa ulimwengu katika maeneo haya mawili
 - Na kwa hukumu za mabakuli anamleta Shetani kutoka mashariki hadi magharibi kushambulia Yerusalemu kwa vita vya mwisho
- Tunajua kwamba hukumu za mabakuli za Dhiki ni ghadhabu ya mwisho ya Mungu duniani
 - Kwa hiyo, hukumu hizi za Dhiki lazima zimkomeshe Babeli katika maumbo yake yote
 - Baada ya yote kusemwa na kufanywa, ushawishi wa Shetani lazima ukomeshwe
 - Mpinga Kristo na msingi wake wa nguvu, mji wa Babeli, lazima uangamizwe
 - Lakini zaidi ya hayo, dini zote za uongo lazima zifike mwisho wake pamoja na uasi wote na ibada ya sanamu.
 - Kwa hiyo katika hukumu ya bakuli la saba, Babeli, jiji kubwa, litaanguka
 - Mji halisi kimwili unakoma, pamoja na nguvu zake za kisiasa, kiuchumi na kijeshi.
 - Mara moja na kwa milele, mji unaopinga Mungu na watu wake utatoweka.
 - Lakini Babeli ya Kiroho pia itaharibiwa
 - Dini zote za uongo zitaisha, ibada zote za sanamu ikiwa ni pamoja na sanamu ya utajiri, chochote kinachoweza kushindana na ibada ya Kristo
 - Vitu vyote vya Babeli vitashindwa kwa ajili ya maandalizi ya kurudi kwa Kristo
 - Tunaona Babeli ikiharibiwa katika sehemu mbili: kwanza katika Sura ya 17 tunaona Mungu akihukumu Babeli ya Kiroho
 - Bwana anakomesha dini zote za uongo na udhibiti wake juu ya ulimwengu usioamini
 - Cha kufurahisha ni kwamba, Bwana anamtumia baba wa dini ya uongo, Shetani Mwenyewe, kukamilisha uharibifu huo.
 - Pili, baada ya Babeli ya Kiroho kushindwa, Sura ya 18 inaelezea hukumu ya mji halisi wa Babeli
 - Mpinga Kristo anaufanya mji huo kuwa kiti cha nguvu za kijeshi na kifedha

katika siku za mwisho za Dhiki

- Kwa hiyo Bwana anauangamiza mji, akiunyang'anya utajiri wake, nguvu na heshima yake
- Sasa tunaona hukumu dhidi ya Babeli ya Kiroho
 - Katika Sura ya 17 tunapata fumbo la kutatua, lakini majibu yote ya fumbo yanaonekana katika sura hiyo kwa kiasi fulani.

Ufunuo 17:1 Akaja mmoja wa wale malaika saba, wenye yale mabakuli saba, akanena nami, akisema, Njoo huku, nitakuonesha hukumu ya yule kahaba mkuu aketiye juu ya maji mengi;

Ufu. 17:2 ambaye wafalme wa nchi wamezini naye, nao wakaa katika nchi wameleweshwa kwa mvinyo ya uasherati wake.

Ufunuo 17:3 Akanichukua katika Roho hadi jangwani, nikaona mwanamke akiwa ameketi juu ya mnyama mwekundu sana, mwenye kujaa majina ya kukufuru, mwenye vichwa saba na pembe kumi.

Ufunuo 17:4 Na mwanamke yule alikuwa amevikwa nguo ya rangi ya zambarau, na nyekundu, amepambwa kwa dhahabu, na kito cha thamani, na lulu, naye alikuwa na kikombe cha dhahabu mkononi mwake, kilichojawa na machukizo, na machafu ya uasherati wake.

Ufu. 17:5 Na katika kipaji cha uso wake alikuwa na jina limeandikwa, la siri, Babeli MKUU, MAMA WA MAKAHABA NA MACHUKIZO YA NCHI.

Ufunuo 17:6 Nikamwona yule mwanamke amelewa kwa damu ya watakatifu, na kwa damu ya mashahidi wa Yesu. Nami nilipomwona nikastaajabu sana.

Ufunuo 17:7 Na yule malaika akaniambia, Kwa nini unastaajabu? Nitakuambia siri ya mwanamke huyu, na ya mnyama huyu amchukuaye, mwenye vile vichwa saba na zile pembe kumi.

Ufunuo 17:8 Yule mnyama uliyemwona alikuwako, naye hayuko, naye yuko tayari kupanda kutoka kuzimu na kwenda kwenye uharibifu. Na hao wakaa juu ya nchi, wasioandikwa majina yao katika kitabu cha uzima tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu, watastaajabu wamwonapo yule mnyama, ya kwamba alikuwako, naye hayuko, naye atakuwako.

- Malaika anamwambia Yohana kwamba atampa ufahamu zaidi kuhusu bakuli la saba
 - Na anaanzisha tukio katika mstari wa 1-2 kwa kuelezea mwanamke fulani ambaye anamwita kahaba anayeketi juu ya maji mengi.
 - Katika mstari wa 5 tunajifunza kwamba kahaba ni ishara ya jiji kubwa, Babeli, na utawala wake juu ya wafalme wa dunia.
 - Wanawake hutumika sana kuashiria mifumo ya kidini katika Maandiko Matakatifu
 - Israeli inaitwa mke wa Yehova, na Kanisa linaitwa Bibi-arusi wa Kristo
 - Na kahaba anatumika hapa kuashiria Babeli ya Kiroho kwa sababu kahaba ni

uwakilishi kamili wa dini ya uongo.

- Mke wa hovyoy au kahaba ni mke haramu, bandia, ambaye anatoa udanganyifu wa ndoa bila msingi au ukweli wake.
- Kwa hiyo katika maana hiyo kahaba ni taswira inayofaa ya ibada ya sanamu, uhusiano wa kidini wa uongo badala ya agano na Mungu wa kweli.
- Lakini zaidi ya kuifananisha na ibada ya sanamu, Yohana anaambiwa kwamba mwanamke huyu, mji mkuu Babeli, ndiye Mama wa makahaba wote.
- Babeli si mmoja tu wa makahaba wengi au dini za uongo, yeye ndiye chanzo, mwanzo wa mambo bandia
 - Hapa kuna uthibitisho wa kile tunachokiona katika sehemu nyingine za Biblia
 - Chanzo cha dini ya uongo ni Shetani, aliyeonyeshwa kupitia mji wake wa makazi, Babeli.
 - Angalia kahaba ameketi juu ya maji mengi, na maana ya maji hayo inaelezwa baadaye katika mstari wa 15.
 - "Maji" haya yanawakilisha wingi wa mataifa na watu wa dunia ... kwa maneno mengine ni wanadamu wote
 - Kwa hivyo ikiwa mwanamke anakaa juu ya maji, basi inaonyesha kuwa yuko juu yao au anawatawala.
 - Ulimwengu uko chini ya udanganyifu wa dini ya uongo, ambayo chanzo chake ni Babeli, makao ya Shetani
 - Malaika wanasema kwamba viongozi wa dunia "wanazini" naye na watu wakalewa katika uasherati
 - Adui huwashawishi watu kushiriki katika dini ya uongo kwa sababu mbalimbali za kimwili
 - Kwa muda wote, viongozi wa dunia wametumia dini kujenga msingi wa mamlaka, kujitajirisha ili kuwadhibiti raia wao
 - Wanazini na kahaba kwa maana kwamba wanamtumia kwa raha zao wenyewe na kuwa washirika wake.
 - Wanalewa na uasherati wake kwa maana kwamba wanapoteza fahamu zao wanapoingia chini ya ushawishi wa Shetani.
 - Dini ya uongo ni dawa ya kutuliza na pia ni kichocheo
 - Inachochea tamaa za kimwili kwa lengo la kupata nguvu, tamaa za kimahaba au tamaa nyingine za tamaa za mali.
 - Na dini ya uongo hutuliza akili, ikimtuliza mtu katika usingizi wa kiroho na kumkinga kutoka kwenye ukweli.

[2Wakorintho 4:3](#) Lakini ikiwa Injili yetu imesitirika, imesitirika kwa hao wanaopotea;

[2Wakorintho 4:4](#) ambao ndani yao mungu wa dunia hii amepofusha fikira zao wasioamini, wasiione nuru ya Injili ya utukufu wake Kristo aliye sura yake

Mungu.

- Kisha katika mstari wa 3 Yohana anaonyeshwa kahaba huyu katika umbo jipya na la ajabu zaidi
 - Katika jangwa kavu, Yohana anamwona mwanamke amepanda mnyama mwekundu, amejaa majina ya kufuru na mwenye vichwa saba na pembe kumi
 - Mnyama huyu ni yule yule mnyama wa kwanza ambaye Yohana alimuona katika Ufunuo 13

Ufunuo 13:1 Kisha nikaona mnyama akitoka katika bahari, alikuwa na pembe kumi, na vichwa saba, na juu ya pembe zake ana vilemba kumi, na juu ya vichwa vyake majina ya kukufuru.

- Tulisema kwamba mnyama ndiye Mpinga Kristo, na katika mstari wa 8 tunaona uthibitisho kwamba huyu ndiye Mpinga Kristo.
 - Yeye ndiye aliyekuwako, hayuko, na yuko karibu kupanda kutoka kuzimu na kwenye uharibifu, ikimaanisha kifo chake na ufufuo wake.
 - Na pia ndiye ambaye ulimwengu utamwona na kumstaajabia
- Na mnyama huyo anapandwa na kahaba, amevaa nguo nyekundu na zambarau na amepambwa kwa uzuri.
 - Tunajua mwanamke huyu ni Babeli wa Kiroho, mama wa dini zote za uongo na ibada ya sanamu.
 - Amekuwepo muda mrefu kabla ya Mpinga Kristo, na kwa kweli tumemwona ameketi juu ya maji mengi, ambayo ni wafalme wa dunia.
- Kwa hiyo Shetani amekuwa akitumia dini ya uongo kudhibiti na kudanganya viongozi wa ulimwengu katika vizazi vyote
 - Lakini sasa Babeli, kahaba, anampanda mnyama pekee, Mpinga Kristo anayetawala ulimwengu.
 - Shetani anapokaa ndani ya mtu huyu, Babeli ya Kiroho, mama wa ibada ya sanamu, na mnyama wameungana kama kitu kimoja.
- Ambayo ina maana kwamba mwishoni mwa Dhiki Kuu, dini zote za dunia zitawekwa kwa mtu mmoja, Mpinga Kristo.
 - Hakutakuwa tena na dini nyingi za uongo, kwa sababu sasa kutakuwa na ile mbaya zaidi, mnyama
 - Kwa maana hiyo, kahaba huyu sasa anampanda mnyama, kwa kuwa yeye ndiye mmiliki wake
- Na mwanamke amevaa kama kifalme na amepambwa kwa utajiri kwa sababu Shetani anautaka ulimwengu umuabudu kwa kutoa dhabihu kwa dini yake ya uongo.
 - Kumbuka kile Danieli alichotuambia kuhusu mtu huyu huyu wakati huu

[Dan. 11:36](#) Naye mfalme atafanya kama appendavyo; naye atajitukuza na kujiadhimisha juu ya kila mungu, naye atanena maneno ya ajabu juu ya Mungu wa miungu, naye atafanikiwa mpaka ghadhabu itakapotimia; maana yaliyokusudiwa yatafanyika.

[Dan. 11:37](#) Wala hataijali miungu ya baba zake; wala yeye aliyetamaniwa na wanawake; wala hatamjali mungu awaye yote; maana atajitukuza mwenyewe juu ya wote.

[Dan. 11:38](#) Lakini katika mahali pake atamheshimu mungu wa ngome; na mungu ambaye baba zake hawakumjua atamheshimu, kwa dhahabu, na fedha, na vito vya thamani, na vitu vipendezavyo.

- Mpinga Kristo anamheshimu Shetani kwa kuutaka ulimwengu utoe kafara kubwa kwa ajili ya dini mpya ya ulimwengu
 - Dunia inatoa utajiri mwingi kwa dini moja ya uongo, jambo linalompa heshima Shetani.
- Na bado hukumu yake imehakikishwa kwa sababu athari ya Babeli ya Kiroho imekuwa kukuza uasherati na machukizo na kuwaua watakatifu.
 - Katika mstari wa 4 tunaambiwa anashikilia kikombe cha machukizo na uasherati na ni kama anajishughulisha na mambo haya kama vile kinywaji.
 - Anafurahia kama vile amezoea kuvitumia
- Na katika mstari wa 6 Yohana anasikia kwamba amelewa kwa damu ya watakatifu, ambayo inaashiria vifo vya mashahidi wa dhiki lakini pia vya nyakati za awali.
 - Kwa kweli tukio hili linaelezea hadithi ya dini wakati wote
 - Dini ya uongo ni chombo cha Shetani cha kuufanya ulimwengu kuwa mtumwa, akiuingiza katika kila aina ya dhambi, na kutumia kuwatesa watakatifu
 - Na bila shaka mifano mibaya zaidi ni zile zinazoitwa dini za uongo za Kikristo ambazo Shetani hutumia kumdharau Yesu na Kanisa la kweli.
- Kwa hiyo hii ni Babeli ya Kiroho, mfumo wa uongo na ufiisadi ambao Shetani anaueneza katika historia yote ya ulimwengu ili kumpinga Mungu wa kweli.
 - Katika siku za mwisho za enzi, mipango yake yote imekabidhiwa kwa mtu mmoja, Mpinga Kristo.
 - Sasa Yohana anapewa jibu la maana ya pembe na vichwa vya mnyama
 - Na jibu litaelezea jinsi mnyama huyu anavyohusiana na mnyama wa nne wa Danieli 7
 - Kwanza, kumbuka kwamba tayari tumejifunza katika Sura ya 12 na 13 kwamba joka alikuwa Shetani na mnyama alikuwa Mpinga Kristo.
 - Joka alikuwa na pembe kumi na vichwa kumi vyenye taji
 - Hii ilionyesha kwamba Shetani alikuwa na mamlaka juu ya ulimwengu mzima, falme zake zote na watawala wake wote.
 - Lakini mnyama huyo alikuwa na pembe kumi zenye taji kumi, lakini alikuwa na

vichwa saba tu vyenye majina ya kufuru

- Na kichwa kimoja kati ya vichwa hivyo saba kikauawa na kisha kikafufuliwa
- Sasa tunapata sehemu iliyobaki ya hadithi

Ufu. 17:9 Hapo ndipo penye akili zenye hekima. Vile vichwa saba ni milima saba anayokalia mwanamke huyo.

Ufu. 17:10 Navyo ni wafalme saba. Watano wamekwisha kuanguka, na mmoja yupo, na mwingine hajaja bado. Naye atakapokuja itampasa kukaa muda mfupi.

Ufu. 17:11 Na yule mnyama aliyekuwako naye hayuko, yeye ndiye wa nane, naye ni mmoja wa wale saba, naye anaenda kwenye uharibifu.

Ufu. 17:12 Na zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi, ambao hawajapokea ufalme bado, lakini wapokea mamlaka kama wafalme muda wa saa moja pamoja na yule mnyama.

Ufu. 17:13 Hawa wana shauri moja, nao wampa yule mnyama nguvu zao na mamlaka yao.

Ufu. 17:14 Hawa watafanya vita na Mwana-kondoo, na Mwana-kondoo atawashinda, kwa maana Yeye ni Bwana wa Mabwana, na Mfalme wa Wafalme, na hao walio pamoja naye ndio walioitwa, na wateule, na waaminifu.

- Kuwa na hekima ni njia ya Biblia ya kusema lazima ujue historia na sehemu nyingine za Biblia, hasa Agano la Kale.
 - Kwanza, vichwa ni milima, ambayo yenyewe ni ishara ya watawala wa dunia
 - Na katika mstari wa 10 tunapata uthibitisho kwamba milima hii ni wafalme kwa sababu maandiko yanaendelea kusema kwamba ni wafalme saba.
 - Kwa nini maandiko yalibadilisha kutoka vichwa hadi milima hadi wafalme?
 - Malaika anawatofautisha wafalme hawa saba na viongozi saba wanaotawala chini ya Mpinga Kristo
 - Biblia inapotumia milima kuwakilisha wafalme, inamaanisha wafalme wenye mamlaka ya juu zaidi...hakuna aliye juu zaidi
 - Hiyo ina maana kwamba wafalme hawa saba hawawezi kuwa wafalme saba chini ya Mpinga Kristo, kwa sababu wao si wenye mamlaka ya juu zaidi.
 - Zaidi ya hayo, kahaba ataketi juu ya wafalme hawa saba
 - Kumbuka, tulijifunza mapema kwamba mwanamke ameketi juu ya mfalme wa dunia
 - Lakini mara tu Mpinga Kristo atakapoinuka madarakani, anakaa juu ya mnyama pekee
 - Kwa hiyo ikiwa kahaba ameketi juu ya wafalme hawa, lazima wawe walitawala kabla ya Mpinga Kristo kuingia madarakani.
 - Kisha katika mstari wa 10, tunaambiwa watano kati ya hawa saba wameanguka

kufikia siku za Yohana, mmoja ana mamlaka siku hizo, na mmoja bado hajafika.

- Ni wazi kwamba tunazungumzia wafalme hawa wakitokea katika mfuatano kadiri muda unavyopita.
- Hawatawali wote kwa wakati mmoja, ambayo ni ishara nyingine kwamba wafalme hawa saba sio wale wanaotawala mwishoni.
- Wafalme kumi wa Danieli 7 wanaotawala katika Dhiki yote wapo madarakani kwa wakati mmoja
- Baadaye katika mstari wa 16, tunaambiwa kwamba pembe kumi, si vichwa saba, zinawakilisha wafalme wa Dhiki
 - Pembe hizi zinampa mnyama nguvu zao, lakini katika siku za Yohana hazikuwa zimeingia madarakani bado.
 - Ingechukua miaka 2,000 au zaidi kabla hawajaingia madarakani, lakini watakapoingia madarakani watatawala kwa muda mfupi (saa moja).
- Kwa hiyo vichwa hivi saba juu ya mnyama ni wafalme tofauti na wale wanaotawala chini ya Mpinga Kristo katika Dhiki
 - Kwenye kauli inayofuata katika mstari wa 10 mnyama mwenyewe pia ni mmoja wa vichwa saba, ikimaanisha kuwa yeye ni mrithi wa wafalme hawa wengine
 - Na anapoingia madarakani anabaki kwa muda mfupi tu, ikimaanisha utawala wake wa miaka 3.5 katika nusu ya pili ya Dhiki.
 - Hivyo, hiyo inatuambia hawa ni wafalme wanaotawala mmoja baada ya mwingine, si wote kwa wakati mmoja
 - Kisha, katika mstari wa 11 tunaambiwa kwamba mnyama huyo si wa saba tu bali pia ni wa nane.
 - Katika mstari wa 11 Yohana anasema aliyekuwako naye hayuko, jambo ambalo tunajua ni marejeo ya kifo na ufufuo wa Mpinga Kristo.
 - Kwa hiyo Mpinga Kristo pia ni wa nane kwa maana kwamba anakufa na kisha anarudi kwenye uhai
 - Alikuwa wa saba hadi anapokufa, na kisha anapofufuka, anatawala tena, kana kwamba anakuwa mfalme wa "nane".
 - Ili kuelewa maana ya vichwa vya mnyama huyu, tunahitaji kurudi kwenye Sura ya 13 ili kuzingatia jambo moja muhimu

Ufunuo 13:2 Na yule mnyama niliyemwona alikuwa mfano wa chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba, lile joka likampa nguvu zake na kiti chake cha enzi na uwezo mwingi.

- Mnyama wa Ufunuo 13, ambaye ni mnyama yule yule tunayemwona hapa katika Sura ya 17, alijumuisha vipengele vya wanyama wote wanne wa Danieli.
 - Alikuwa na sehemu za simba, dubu, chui na mnyama wa nne mwenye pembe zake kumi

- Kwa hiyo mnyama huyu anawakilisha enzi nzima ya mataifa, ikifikia kilele na utawala wa Mpinga Kristo wa ulimwengu.
 - Kwa hiyo, vichwa vya mnyama lazima viwe viongozi wakuu wa ulimwengu waliotawala katika enzi hii.
 - Kwa hiyo ni lazima tuangalie falme zote nne katika Enzi ya Danieli ya Mataifa ili kupata utambulisho wa wafalme
- Tunajua kwamba wakati wa miaka 2,600+ ya Enzi ya Mataifa, kumekuwa na watawala wengi zaidi ya saba
 - Kwa hiyo tunajua ni zipi zinazowakilishwa na vichwa hivi saba?
- Naam, tunapata majibu kutoka kwa vidokezo vya ziada katika maandiko
- Yohana anaambiwa wafalme watano kati ya saba wameanguka, mmoja yupo, na mmoja atakuja kwa muda mfupi.
 - Kwa hiyo Yohana alipopokea ufunuo huu mwaka wa 95 BK, wafalme watano waliohusishwa na Enzi hiyo walikuwa wamekuja na kuondoka tayari.
 - Kabla hatujaanza kukisia, tunahitaji kukumbuka vigezo vya taifa au mtawala yeyote kuchukuliwa kuwa sehemu ya wanyama wa Danieli.
 - Lazima washinde Babeli na Yerusalemu
 - Sasa tunaanza kuona uhusiano kati ya sura hii na Danieli...imekuwa ikihusu Babeli dhidi ya Yerusalemu!
 - Hata katika jinsi Bwana alivyoweka pamoja enzi hii ya adhabu kwa Israeli, anasisitiza jambo la mema dhidi ya mabaya.
 - Mataifa yanayotawala Israeli pia yataimiliki Babeli
 - Ili hatimaye tuseme Israeli imebaki chini ya mamlaka ya Babeli hadi kurudi kwa Kristo
 - Kwa hiyo ni wafalme gani wakuu waliotawala Yerusalemu na Babeli na walikuwa wamekufa kufikia wakati Yohana alipoandika Ufunuo?
 - Historia inarekodi tano pekee, kuanzia na nasaba ya Nebukadreza huko Babeli
 - Ikifuatiwa na nasaba ya Koreshi katika Uajemi na utawala mfupi wa Alexander
 - Baada ya kifo cha Alexander, Ugiriki iligawanyika katika sehemu nne, kama vile mabawa manne ya chui yalivyowakilishwa
 - Mwanzoni, Milki ya Seleucid ilidumisha udhibiti wa Babiloni huku Ufalme wa Ptolemaic ukidhibiti Yerusalemu
 - Kisha mnamo 246 KK Ptolemy III alishambulia Milki ya Seleucid na akapata udhibiti wa muda juu ya Babeli na Yerusalemu.
 - Baadaye mnamo 170 KK Antiochus Epifania IV wa Milki ya Seleucid alishambulia Ufalme wa Ptolemaic na akapata udhibiti wa wote wawili.
- Kwa hiyo kufikia siku ya Yohana wafalme na falme tano zilikuwa zimetawala Babeli na Yerusalemu wakati wa Enzi ya Mataifa
 - Kwa njia hiyo, kila mmoja wa wafalme hawa alimwonyesha (walimwaksi) mpinga Kristo kwa maana rahisi kwamba walifanya kile ambacho mpinga Kristo angefanya

siku moja.

- Katika siku za Yohana, mmoja alikuwa bado katika mamlaka kwa njia ile ile
- Jenerali Titus alishinda Yerusalemu mwaka wa 70 BK na kutawala Babeli alipopanda hadi kuwa mfalme wa Roma.
- Kufuatia Tito, Milki ya Kirumi na mabaki yake iliendelea kudhibiti miji yote miwili hadi 1923
- Kichwa kinachofuata kushinda vyote viwili kitakuwa Mpinga Kristo wakati wa Dhiki Kuu
 - Mpinga Kristo atakuwa kiongozi wa mwisho wa ulimwengu kupata udhibiti wa sehemu zote mbili
 - Anakuja kwa muda mfupi, ikimaanisha miaka 3½, akifanya kile ambacho watangulizi wake walifanya, lakini akifanya kwa ukali zaidi.
- Kwa hiyo vichwa saba ni wafalme wanaoongoza ufalme wa Shetani, Babeli ya Kiroho, wakitimiza kusudi la Mungu la Mataifa kutawala juu ya Israeli.
 - Na kama vile yule kahaba anavyowapanda wafalme hawa katika historia yote ya Nyakati za Mataifa, hatimaye atakaa juu ya Mpinga Kristo.
 - Wafalme hawa walikuwa wafadhili wake, na yule kahaba alikuwa mwezeshaji wao ili wapate mamlaka.
 - Kwa pamoja, Shetani alitawala ulimwengu kwa udanganyifu, uongo, tamaa na pupa
 - Kisha katika Dhiki Kuu, uhusiano huo unakuwa wa karibu zaidi wakati anampanda kiongozi mmoja wa ulimwengu.
- Hatimaye, pembe kumi, wafalme kumi wanaoongoza ulimwengu mwanzoni mwa Dhiki Kuu, wapo kwa kusudi hilo tu na wanampa mnyama mamlaka yao.
 - Kusudi pekee ambalo wafalme hawa wanatimiza ni kuunga mkono mpango wa Mungu wa kumleta Mpinga Kristo madarakani
 - Hatimaye, wao na falme zao wataangamizwa kwa kuja kwa Kristo
 - Mwisho, sasa kwa kuwa tunaelewa Babeli ya Kiroho, hebu tuone jinsi hukumu itakavyomjia

Ufu 17:15 Kisha akaniambia, Yale maji uliyoyaona, hapo aketipo yule kahaba, ni jamaa na makutano na mataifa na lugha.

Ufu. 17:16 Na zile pembe kumi ulizoziona, na huyo mnyama, hao watamchukia yule kahaba, nao watamfanya kuwa mkiwa na uchi, watamla nyama yake, watamteketeza kabisa kwa moto.

Ufu. 17:17 Maana Mungu ametia mioyoni mwao kufanya shauri lake, na kufanya shauri moja, na kumpa yule mnyama ufalme wao hata maneno ya Mungu yatimizwe.

Ufu. 17:18 Na yule mwanamke uliyemwona, ni mji ule mkubwa, wenye ufalme juu ya wafalme wa nchi.

- Wakati wa Enzi ya Mataifa, Mungu aliweka mfumo wa kidini bandia wa Shetani kufanya kazi kwa madhumuni ya Mungu mwenyewe katika kuwafunza Israeli
 - Lakini sasa Mungu anatuma hukumu ya bakuli la saba ili kukomesha mfumo huu mbovu na wa bandia
 - Katika mstari wa 16-17 tunaambiwa kwamba Mpinga Kristo na watawala wa ulimwengu walio chini yake wanamchukia kahaba
 - Katikati ya Dhiki, Shetani anapokaa ndani ya Mpinga Kristo, anaamuru kwamba ibada yote itolewe kwake
 - Anakomesha aina yoyote ya ibada na desturi za kidini
 - Kwa hiyo taasisi zote za kidini, mahekalu, makanisa, misikiti, na sehemu zingine za ibada zinaharibiwa
 - Majengo haya na vitu vya kidini vilivyomo ndani yake vinachomwa kwa moto, kama tunavyoambiwa katika mstari wa 16.
 - Mambo haya ndiyo yanayounda “mwili” wa yule kahaba.
 - Na taasisi zote za kidini zinanyang’anywa utajiri wake, hivyo anafanywa kuwa ukiwa na uchi.
 - Malaika anasema katika mstari wa 17 kwamba wafalme hawa wanafanya kazi ili kutimiza makusudi ya Mungu ingawa wanafikiri ni wazo lao wenyewe.
 - Kwa hiyo baada ya bakuli la saba kumiminwa, ibada pekee ya uongo ya kidini itakayobaki duniani itakuwa ibada ya Shetani.
 - Ambayo kwa kweli ndiyo iliyokuwa lengo la Babeli ya Kiroho tangu mwanzo.
 - Kwa hiyo sasa kwa kuwa Babeli ya Kiroho haipo tena, kilichobaki cha ibada ya sanamu na dini ya uongo ni Shetani na Mpinga Kristo na Nabii wa Uongo.
 - Na katika mstari wa 14 tunaambiwa kwamba Yesu mwenyewe atawashughulikia atakaporudi.
 - Kwa hiyo Bwana alitumia hukumu ya saba kurahisisha sana tatizo la kuusafisha ulimwengu kutoka kwa dini za uongo.
 - Alimruhusu Shetani afanye hivyo kwa ajili yake, ili wakati wa kuja kwake mara ya pili apate kumwagamiza mtu mmoja tu ili kukomesha ibada yote ya sanamu.